

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 504 | י"ח אדר תש"ע | 4.3.10 | משוגר למנויים בלבד | www.kavnet.co.il | kav1@bezeqint.net | מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

3 נציגים בלבד לתנועת "רוח חדשה" בין 53 הנבחרים למועצת ארגון המורים

היעד המרכזי של תנועת רוח חדשה כעת הוא לשנות ברוח דמוקרטית את תקנון ארגון המורים ואת שיטת הבחירות

לנציגים בלבד מתנועת "רוח חדשה בארגון המורים" נבחרו למועצת ארגון המורים בשלב השני של הבחירות, שהתקיים בשבוע שעבר. כידוע, במועצת הארגון חברים 53 נציגים של סניפי ארגון המורים. המועצה תבחר החודש את הנהלת הארגון והעומד בראשה. לרן ארז צפוי, איפוא, רוב מוחלט, בן למעלה מ-66%, בבחירות לראשות הארגון. פרידמן עצמו לא יהיה חבר במועצת הארגון, לאחר שלא נבחר לשמש כנציג של סניף השרון במועצה. לאחר סיום השלב הראשון, הבית ספרי, של הבחירות לארגון המורים לפני כחודש, עוד הפגינו ראשי תנועת רוח חדשה אופטימיות בנוגע לתוצאותיהן. התנועה הפיצה בין אוהדיה הודעת דוא"ל שכותרתה: "רן ארז כבר לא יהיה יו"ר ארגון המורים". לדברי פרידמן, לתנועה כ-200 נציגים מבין 650 הצירים לוועידת הארגון, שנבחרו בבתי"ס בשלב הראשון של הבחירות. פרידמן מעלה טענות על התנהלות הבחירות בארגון המורים, ובהן על עבודתו של המפקח על הבחירות, השופט דן ארבל. יש לציין, כי פרידמן ואנשיו ניהלו במשך תקופה ארוכה מאבק למינוי מפקח חיצוני לבחירות, והמינוי אף נחשב כהישג מרכזי של התנועה. עם זאת טוען פרידמן, כי לארבל, שמונה סמוך

(המשך בעמ' 2)

קליטה של תלמידים עולים

במערכת החינוך; אפשר גם אחרת

כנס באר שבע לשלום הילד, שנערך בחודש שעבר, עסק בנושית תלמידים עולים ממערכת החינוך. בכנס אמר מנכ"ל משה"ח, ד"ר שמשון שושני, כי למרות שהוא מכהן כבר קדנציה שלישית בתפקיד, טרם מצא פתרון לבעיית הנשירה של העולים ממערכת החינוך.

בשבוע שעבר התקיים בבית"ס העל יסודי ממלכתי-דתי שפירא בנתניה מפגש של מפקחי מחוז מרכז בחינוך הממלכתי-דתי עם מנהל מינהל החינוך הדתי, ד"ר אברהם ליפשיץ, שעסק גם הוא בקליטת תלמידים עולים.

במפגש הציג מנהל ביה"ס שפירא, שלום עזרן, מודל בית ספרי שסייע לקליטה מוצלחת של תלמידים עולים, העשוי לעניין את מנכ"ל משה"ח. המודל, הכולל שינוי מבני ארגוני ופדגוגי, הונהג בבית"ס לפני מספר שנים, בעקבות קליטה בהיקף נרחב של תלמידים עולים חדשים מאתיופיה ומצרפת. התלמידים העולים מהווים כיום כ-40% מכלל כ-1,100 תלמידי ביה"ס.

בראיון לקו לחינוך מספר מנהל ביה"ס כי השינוי כלל עיצוב חזון חדש, שעל פיו ביה"ס מקנה לכל תלמיד "מפתחות לעתיד" – תעודת בגרות מלאה או תעודה מקצועית.

(המשך בעמ' 2)

האוניברסיטה הפתוחה
המחלקה לחינוך ולפסיכולוגיה
היחידה להשתלמות עובדי הוראה

תתמחו, תתקדמו, תנהיגו

**לקראת ניהול
תכנית להכשרת מנהלים
לבתי הספר**

**התכנית תפתח בשנה"ל תשע"א ותתקיים
באוניברסיטה הפתוחה ברמת אביב, תל-אביב**

התכנית מאושרת על ידי מכון "אבני ראשה"

לפרטים: טל: 09-7781491
כתובת דוא"ל: likrat-nihul@openu.ac.il
כתובת האתר: www.openu.ac.il/likrat-nihul

3 נציגים בלבד לתנועת "רוח חדשה" בין 53 הנבחרים למועצת ארגון המורים

(המשך מעמ' 1)

העובדה ש-90% מהנציגים, שנבחרו בביתיה"ס בשלב הראשון של הבחירות, השתתפו בשלב השני של הבחירות. לדבריו, מדובר באחוז גבוה בהרבה מאשר בבחירות הקודמות. לשאלה "האם לא טענת תנועת רוח חדשה בארגון המורים, כשהתמקדה בפנייה לציבור הרחב, במקום בפנייה ישירה למורים?" משיב פרידמן בשלילה. לדבריו, לתנועה לא הייתה אפשרות לפנות ישירות למורים, מכיוון שלא הועברה אליה מארגון המורים רשימת הבוחרים עד כ-10 ימים לפני הבחירות. עם זאת פרידמן מציין: "אני מודע לכך שהפנייה לציבור הרחב יצרה אצל הרבה מורים תחושה של ניסיון השתלטות מבחוץ על ארגון המורים".

למרות התבוסה בבחירות לראשות ארגון המורים, מדגיש פרידמן כי תנועתו תמשיך לפעול. לדבריו, היעד המרכזי של התנועה כעת הוא להפעיל את נציגיה בוועידת הארגון, שתתקיים ב-18.3.2010, כדי לנסות ולשנות ברוח דמוקרטית את תקנון ארגון המורים ואת שיטת הבחירות. עם זאת מציין ראש תנועת רוח חדשה בארגון המורים, כי הסיכוי להשיג יעד זה אינו גבוה. הסיבה לכך – הנושאים שידונו בוועידה עומדים להצבעה, שבה יהיה רוב לתומכי ארז. לשאלה "האם למרות ההפסד בבחירות היו לתנועה הישגים?" משיב פרידמן בחיוב. לדבריו, אחד מההישגים העיקריים הוא, שלראשונה מורים רבים ידעו על מועדי הבחירות והשתתפו בהן, והבינו את שיטת הבחירות. כמו כן הוא זוקק לזכות התנועה את

קליטה של תלמידים עולים במערכת החינוך; אפשר גם אחרת

(המשך עמ' 1)

המועמדים המופנים אליו על ידי מנהל ביה"ס. צוות המורים בכל מרכז מקיים מדי שבוע ישיבת עבודה, הקבועה במערכת. לדברי עזרן, המרכזים מעניקים מענה מצוין לתלמידים המתקשים, והתוצאה היא עלייה חדה בשיעור הזכאות לבגרות בקרב בוגרי ביה"ס – מ-31% בלבד בתש"ס ללמעלה מ-65% כיום. שיעור זה כולל את כיתות האתגר. לדבריו, שיעור בוגרי ביה"ס מקרב העולים החדשים הזכאים לבגרות עומד על 82%. מנהלת המחוז, סולי נתן, אמרה במפגש: "אחד הדברים החשובים במחוז הוא לגרום לכך שהתלמידים יישארו במסגרת הממלכתית-דתית. קלטנו עולים רבים ויש שמחת קליטה, אבל צריכים להיות ערוכים לקליטה נכונה. בנתניה יש בהחלט קליטה ראווה".

לדבריו, המודל כלל פתיחת חמישה מרכזים בביה"ס, במתכונת של "מיני אוניברסיטה", בתחומים: יהדות, מקצועות הומניסטיים, אנגלית, מתמטיקה, מדעים וטכנולוגיה. בכל מרכז לומדות בעת ובעונה אחת שתי כיתות, כשהתלמידים מחולקים לפי רמות לימוד. ההתמקדות במספר מצומצם של תחומי לימוד במרכזים, מאפשרת לביה"ס לאגם משאבים תקציביים, ולהעצים כל אחד מתחומי הדעת. בשיעורים שמתקיימים במרכזים מלמד כל מורה קבוצה של 16-18 תלמידים בלבד, דבר המסייע לקדם תלמידים מתקשים, ובמיוחד עולים חדשים. לכל מרכז מונה מורה מקשר, שמנהל אותו תקציבית, ארגונית ופדגוגית. המורה המקשר גם בוחר מורים חדשים למרכז, מבין

מכללת גורדון מזמינה לכנס-

עבריינות בקרב בני נוער בעלי צרכים מיוחדים- גורמים, טיפול, ענישה ושיקום.

יום ראשון, 21.3.10, ו' בניסן תש"ע, בין השעות 9:00-14:00

9:30-8:45 התכנסות, פתיחה וברכות

ד"ר נלי מלג'אק - ראש המסלול לחינוך מיוחד, יו"ר הכנס

ד"ר צפורה אשרת - ראש המכללה האקדמית לחינוך גורדון

ד"ר מלכה מולכו - מרכזת הפיקוח על החינוך המיוחד,

משרד החינוך, מחוז חיפה

מושב ראשון: עבריינות - מניעה התערבות ומחקר

יו"ר המושב - ד"ר יוסי גרין - המכללה האקדמית לחינוך גורדון,

המכללה האקדמית נתניה

עבריינות נוער ודרכי מניעתה

פרופ' שלמה גיורא שוהם - מכללת גורדון,

המחלקה לקרימינולוגיה, אוניברסיטת תל-אביב, חתן פרס ישראל

הקשר בין לקויות למידה והפרעות קשב וריכוז לבין עבריינות

ד"ר עמלה עינת - חוקרת ומומחית בכירה לליקויי למידה

ד"ר תומר עינת - המחלקה לקרימינולוגיה

אוניברסיטת בר-אילן, מחברי הספר "כתב אישום"

תוכנית התערבות לצמצום אלימות בבתי הספר

פרופ' צפורה שכטמן - ראש המגמה לייעוץ והתפתחות האדם,

אוניברסיטת חיפה

11:20-11:00 חובת הדיווח

ד"ר יוסי גרין - המכללה האקדמית לחינוך גורדון, המכללה האקדמית נתניה

11:35-11:20 שאלות ותשובות

12:00-11:35 הפסקה

מושב שני: עבריינות - טיפול, שיקום ומחקר

יו"ר המושב - **פרופ' שלמה גיורא שוהם** - מכללת גורדון,

המחלקה לקרימינולוגיה, אוניברסיטת תל-אביב, חתן פרס ישראל

"הפרעות התנהגות שונות בקרב בני נוער - מי יכול לעזור להם?"

ד"ר גל שובל - סגן מנהל מחלקת יום לנוער בבית החולים גהה

נזקי ה"ביולוגיזציה" של מקצועות בריאות הנפש

ד"ר אבשלום אליצור - מכון אייר למחקר מתקדם

מגמות ודרכי טיפול המופעלות על-ידי בתי המשפט לנוער,

השופט אהרון מלמד - נשיא בתי המשפט לנוער (בדימוס)

שאלות ותשובות

דברי סיום - **ד"ר נלי מלג'אק**

הכניסה חופשית

נשמח לראותכם בין אורחיינו, נא אשרו השתתפותכם מראש בטל. 04-8590131 פקס. 04-8332040 או בדוא"ל. taliyag@gordon.ac.il
בגורדון, המכללה האקדמית לחינוך רח' טשרניחובסקי 73, חיפה.

מחקר: רק חמישית מבני הנוער במגזר הבדואי בנגב מקבלים סיוע כלשהו בלימודים

גם בחינוך העל יסודי שיעור תלמידים הבדואים המתקשה באנגלית גבוה ביותר – 48%. כמו כן מתקשים 39% מהתלמידים במתמטיקה, 34% – בעברית, 28% – בערבית ספרותית ו-19% – במדעים. בחינוך העל יסודי שיעור התלמידים שנכשלו לפחות במקצוע אחד עומד על 34%.

יש לציין כי קיים הבדל משמעותי בהישגים בין בנים ובנות בחינוך העל יסודי במגזר הבדואי. 50% מהבנים נכשלו לפחות במקצוע אחד, לעומת 21% מהבנות בלבד. 32% מהבנים נכשלו בשני מקצועות ויותר, לעומת 12% בלבד מהבנות.

בדו"ח המחקר מצוין, כי בתיכונים במגזר הבדואי ניתנים שיעורי תגבור בערבית, חשבון, עברית ואנגלית. בבתי"ס ביישובים המוכרים פועלות מסגרות למניעת נשירה כמו כיתות אומ"ץ וכיתות מב"ר. בשנים האחרונות מופעלת בחלק מבתי"ס תוכנית לקידום תלמידים מצטיינים. עם זאת, רק חמישית מהתלמידים בחינוך העל יסודי מקבלים עזרה כלשהי בלימודים, במסגרת ביה"ס או מחוץ לו. לשם השוואה, במחקר על בני נוער בחינוך העל יסודי בנצרת נמצא, כי 46% מהם מקבלים עזרה בלימודים מגורם כלשהו. במחקר שנערך בקרב כלל התלמידים במגזר הערבי בכיתות ח' ו-י' נמצא, כי 37% מהם מקבלים עזרה בלימודים. אנשי החינוך שהשתתפו במחקר ציינו, כי מצבן הכלכלי הקשה של רבות מהמשפחות במגזר הבדואי מקשה על תפקוד התלמידים במערכת החינוך. כך, למשל, מגיעים תלמידים לבתי"ס ללא ארוחות, ולתלמידים רבים חסר ציוד לימודי או אין תנאי למידה ראויים בבתי"ס. לדברי אנשי החינוך, תנאים אלה יוצרים פערים ניכרים בין הישגיהם של התלמידים במגזר הבדואי להישגי התלמידים במגזרים האחרים.

קשר מצומצם של ההורים עם ביה"ס

במחקר נבדק גם הקשר בין ההורים לבין צוות ביה"ס. עורכי המחקר מציינים, כי אנשי חינוך לא מעטים טוענים, כי מעורבות ההורים הבדואים בביה"ס מצומצמת מאוד, ובמיוחד ביישובים הלא מוכרים. במחקר ציינו כשליש מהאימהות, כי אף אחד מההורים לא נפגש עם מחנך הכיתה במסגרת אסיפות הורים או מפגשים אחרים במהלך השנה. כרבע מהאימהות ציינו, כי אחד מההורים, בדרך כלל האב, נפגש עם מחנך הכיתה במסגרת אסיפות ההורים. שאר ההורים נפגשו עם מחנך הכיתה מספר פעמים בשנה, בנוסף לאסיפות ההורים הרגילות.

פעילות פנאי דלה

במחקר גם נמצא, כי שיעור ההשתתפות של התלמידים במגזר הבדואי בפעילות פנאי נמוך. רק חמישית מבני הנוער ביישובים המוכרים דיווחו כי הם משתתפים בחוגים. לשם השוואה, במחקר על בני נוער מנצרת נמצא, כי 48% מהם משתתפים בחוג או בפעילות פנאי אחרת, מטעם העירייה או גוף אחר. במגזר היהודי שיעור בני הנוער המשתתפים בחוגים אף גבוה יותר; בסקר שערכה חברת TGI נמצא, כי 56.1% מבני הנוער משתתפים בחוגים. כמו כן, רק 3% מבני הנוער במגזר הבדואי חברים בתנועות נוער, לעומת 21% מבני הנוער במגזר הערבי ו-24% – במגזר היהודי. עוד נמצא במחקר, כי כעשירית מבני הנוער במגזר הבדואי משתתפים בפעילויות, כמו קורסי מד"צים ומועצות תלמידים, שמארגן משה"ח במסגרת בתי"ס מחוץ לשעות הלימודים.

34% מהתלמידים במגזר הבדואי, בגילאי 17-12, נכשלו בלימודים במקצוע אחד לפחות. למרות זאת, רק חמישית מהתלמידים בגילאים אלו מקבלים סיוע כלשהו בלימודים – בביה"ס או מחוץ לו. זהו אחד מממצאי מחקר רב היקף, בנושא "ילדים באוכלוסיה הבדואית בנגב; מאפיינים, צרכים ודפוסי שימוש בשירותים", שערך מרכז אנגלברג לילדים ולנוער במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל. דו"ח על המחקר התפרסם לאחרונה. המחקר בחן את השירותים החברתיים שמקבלים הילדים ובני הנוער במגזר הבדואי בנגב, ובהם שירותי החינוך.

ממצאי המחקר מסבירים לא מעט מדוע רמת ההישגים של התלמידים במגזר הבדואי כה נמוכה. כידוע, רק 36.7% מקרב בוגרי התיכון במגזר זה, שהם 26.6% בלבד מבני הנוער הבדואים בגיל 17, נמצאו זכאים לתעודת בגרות בשנת תשס"ח. המחקר נערך באמצעות ראיונות ושאלונים. במחקר השתתפו 1,020 אימהות ו-1,314 ילדים ובני נוער מיישובים מוכרים ולא מוכרים במגזר הבדואי בנגב. כמו כן השתתפו במחקר מפקחים, מנהלי בתי"ס, גננות ומנהלי מחלקות חינוך מהמגזר הבדואי בנגב.

שיעור נשירה גבוה במיוחד

במחקר נמצא, כי 27% מבני הנוער, בגילאי 15-17, ביישובים הבדואים המוכרים בנגב, אינם לומדים. ביישובים הלא מוכרים לא הצליחו החוקרים לאסוף מידע מדויק על שיעור הנשירה בגילאים אלו. שיעור הנשירה גבוה במיוחד בקרב הבנות – 30%. לשם השוואה, 7% מבני הנוער במגזר היהודי ו-14% מבני הנוער במגזר הערבי בגילאים אלו אינם לומדים.

במחקר נמצא, כי הסיבות לנשירה מביה"ס שונות אצל בנים ובנות. הבנים ציינו בעיות ביחסים עם תלמידים אחרים וחוסר עניין להמשיך ללמוד כסיבות העיקריות לנשירה. לעומת זאת, הסיבה העיקרית לנשירה שציינו הבנות הייתה התנגדות של ההורים להמשך לימודיהן.

לדברי אנשי המקצוע שרואיינו במחקר, בנות במגזר הבדואי שממשיכות ללמוד מעבר לכיתה ט', צריכות להתגבר על מוסכמות חברתיות ומשפחתיות, המגבילות את ניידותן מחוץ ליישוב. עם זאת, בשנים האחרונות קיימת במגזר הבדואי המגמה לאפשר לבנות להמשיך ללמוד בתיכון, ואפילו לבנות שנישאו במהלך הלימודים.

אנשי המקצוע גם ציינו, כי במגזר הבדואי קיים מחסור במסגרות לטיפול בבני נוער שנשרו מביה"ס ובקציני ביקור סדיר, האמורים למנוע נשירה.

מתקשים במיוחד באנגלית

במחקר נמצא, כי לחלק ניכר מהתלמידים הבדואים יש קשיים בלימודים, המתחילים כבר בבתי"ס היסודיים. בחינוך היסודי 58% מהתלמידים מתקשים באנגלית, 39% – בכתיבה בעברית, 34% – בקריאה בעברית, ו-34% בחשבון. בקריאה ובכתיבה בערבית התקשו 28% ו-27% מהתלמידים בהתאמה.

25% מהתלמידים בחינוך היסודי נכשלו לפחות במקצוע אחד בלימודים. למרות זאת, רק 6% מהתלמידים קיבלו סיוע לימודי במסגרת ביה"ס. 58% מהתלמידים קיבלו סיוע לימודי מחוץ לביה"ס – 56% מקרוב משפחה, כמו אחים גדולים או הורים, ו-2% – במסגרות מאורגנות כמו מועדונית.

85 בתי"ס בישראל משתתפים בפרויקט בינלאומי לחינוך סביבתי – 85 חטיבות ביניים ובתי"ס יסודיים ברחבי הארץ, מכל המגזרים, משתתפים השנה בפרויקט "גלוב". מדובר בפרויקט בינלאומי לחינוך סביבתי, שיזם סגן נשיא ארצות הברית לשעבר, אל גור. מטרת הפרויקט היא לעורר בקרב התלמידים את המודעות לבעיות סביבתיות עולמיות באזור מגוריהם, ולשלבם במאמצים הכלל עולמיים לשמירת איכות הסביבה. הפרויקט כולל לימוד תיאורטי של תופעות סביבתיות גלובליות, הקניית מיומנויות חקר ותקשורת מחשבים. פרויקט גלוב מתקיים בחסות סוכנות החלל NASA ואוניברסיטת קולורדו. בפרויקט משתתפים כאלפיים בתי"ס מ-110 מדינות.

בישראל אחראים לפרויקט המינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי והפיקוח על מדעי הסביבה במשה"ח. את הפרויקט מתאם מטעם משה"ח פריד חמדאן, האחראי על הקשר עם בתי"ס המשתתפים בפרויקט בארץ ועם הנהלת הפרויקט בחו"ל.

במסגרת הפרויקט לוקחים התלמידים חלק פעיל במאמץ הגלובלי של ניטור הסביבה. התלמידים מודדים את הטמפרטורה והמשקעים באזור מגוריהם, ומעלים את הנתונים לאתר הפרויקט. המידע מסייע למדענים ברחבי העולם להבין תופעות כלל עולמיות ואת השפעותיהן על האדם והסביבה.

בתחילת כל שנה נערך כנס למורים בבתי"ס המשתתפים בפרויקט. בכנס נחשפים המורים לתכני הפרויקט, מקבלים חומרי למידה וציוד, ומקיימים למידת עמיתים משותפת. במהלך השנה גם עוברים המורים השתלמות בתכני הפרויקט. כמו כן מתקיים מדי שנה כנס ארצי לתלמידים המשתתפים בפרויקט. במסגרת הכנס מבקרים התלמידים בתחנות ניטור של הפרויקט, עוסקים בפעילות למען הסביבה ומציגים עבודות חקר שהכינו בנושאים סביבתיים. מעבר לערכו הלימודי משמש הכנס גם כמקום מפגש לתלמידים מהמגזר היהודי ומהמגזר הלא יהודי. בכנס משתתפים גם נציגים משגרירות ארה"ב וממשה"ח. לדברי חמדאן, נבחרה לאחרונה ישראל לשמש כחברה נספחת בתוכנית בת של הפרויקט, הנקראת EURO GLOBE. במסגרת התוכנית משתתפים תלמידים מבתי"ס באירופה בהפלה של ספינת חקר לאורך חופי הים התיכון והים השחור. לדבריו, בשנת הלימודים הבאה ישתתפו לראשונה בהפלה כ-15 תלמידים מישראל.

■ תלמידי מגמת מינהל עסקים משחקים במשחקי מנהלים – בתוכנית הלימודים של מגמת מינהל עסקים במרכז חינוך ליאו

■ ערכת אבחון חדשה במתמטיקה – ראש החוג לחינוך מיוחד במכללה האקדמית בית ברל, ד"ר מרים בן יהודה, וראש התוכנית לתואר שני בליקווי למידה במכללה, ד"ר ורדה שרונים, פיתחו לאחרונה ערכת אבחון במתמטיקה. שם הערכה – "אח"ד מי יודע – אבחון חשבון דידקטי". הערכה מעמידה לרשותם של מאבחנים דידקטיים ומורים למתמטיקה כלי אבחון, המעוגן בתיאוריות ובמחקר. הערכה מאפשרת לבנות את הפרופיל של התלמיד במתמטיקה, ולהציע תוכנית התערבות המותאמת לקשייו ויכולותיו.

ערכת האבחון כוללת ספר, המכיל ידע תיאורטי ויישומי בנושאים; "דרכי למידה במתמטיקה", "קשיים בלמידת מתמטיקה והדרכים לאיתורם וניתוחם". כמו כן מכיל הספר הנחויות לביצוע אבחון במתמטיקה ולכתובת דו"ח אבחון דידקטי במקצוע זה ועוד.

לספר מצורפות שלוש ערכות לאבחון דידקטי במתמטיקה; ערכה לגילאי גן עד כיתה ב', ערכה לבית"ס היסודי וערכה לחטיבת הביניים. ערכות האבחון מורכבות מסדרות של מטלות על פי תחומי התוכן הרלוונטיים לגיל התלמיד הנבדק, והמיומנויות המתמטיות הנדרשות בגיל זה.

בק בחיפה שולבו לאחרונה משחקי מנהלים, המיועדים בדרך כלל לתלמידי תואר שני בניהול. המשחקים משמשים כאמצעי לתרגול תהליכי ניהול וקבלת החלטות, באמצעות סימולציה ממוחשבת. בתהליך המשחק משולב חומר תיאורטי בנושאים; שיווק, מכירות,

מביה"ס נמסר, כי שילוב משחקי המנהלים בתוכנית הלימודים הוא פרי שיתוף פעולה בין ביה"ס לניהול באוניברסיטת חיפה, בראשותו של פרופ' שיזף רפאלי, לבין מנכ"ל ליאו באק, דני פסלר, וצוות מורי המגמה.

ייצור ותפעול, חשבונאות, תמחיר, קריאת דוחות כספיים, מימון, פרסום והפצה. משחק המנהלים מתאר מציאות ארגונית מדומה, שבה ניתן להשתמש בידע שנלמד, כמו גם באינטואיציה, ולקבל משוב מיידי. המשחק מתקיים כתחרות בין צוותים, שכל אחד מהם מהווה חברה מתחרה.

מביה"ס נמסר, כי שילוב משחקי המנהלים בתוכנית הלימודים הוא פרי שיתוף פעולה בין ביה"ס לניהול באוניברסיטת חיפה, בראשותו של פרופ' שיזף רפאלי, לבין מנכ"ל ליאו באק, דני פסלר, וצוות מורי המגמה.

במסגרת שיתוף הפעולה בנו מורי המגמה בבי"ס ליאו בק ביחד עם המרצים בביה"ס לניהול תוכנית לימודים, המשלבת ספרות תיאורטית עדכנית ומשחקי מנהלים.

בחודש שעבר השתתפו תלמידי כיתה י"א במגמה במשחק מנהלים באנגלית, בשם "מיקס בייקס", שהתקיים בבית"ס לניהול באוניברסיטה. המשחק נמשך יום שלם, מהבוקר עד הערב.

תרגילי מוח - Brain Gym, היא שיטה אמפירית שימושית, המאפשרת שיפור תפקודים וביצועים מוטוריים, חשיבתיים ורגשיים. השיטה מקנה נגישות גבוהה למיומנויות וידע קיימים, באמצעות הפעלת תהליך עבודה מובנה (איזון), המושתת על תרגילי תנועה והדמיה.

שיטת תרגילי מוח הינה שיטה חינוכית המתבססת על רצונו ובחירתו החופשית והטבעית של האדם להתקדם ולהתפתח תוך התמודדות נחושה ומצלחת עם האתגרים העומדים בפניו. במסגרת הפעלת השיטה, אדם מגדיר לעצמו תפקוד ספציפי אותו הוא רוצה לשפר בעיתיו ובמצב נתון.

שיטת תרגילי מוח נמצאה יעילה במיוחד בשיפור תפקודים תחת מתח ובמצבים מאתגרים כדוגמת לימוד חומר חדש, בחינות, ספורט תחרותי ובעת תפקוד הדורש שילוב של דיוק עם מהירות.

דוגמה למגוון תחומים ומאפיינים הניתנים לחיזוק ושיפור באמצעות יישום שיטת תרגילי מוח:

- ◀ התמדה במצבים הדורשים שילוב של
- ◀ מאמץ פיזי ומנטאלי
- ◀ ריכוז ודיוק בביצוע
- ◀ תיאום ושילוב בהפעלת כל הגוף
- ◀ קבלת החלטות שקולה ומהירה
- ◀ דריכות מתוך שקט פנימי
- ◀ ראיית המשימה ופרטיה בבהירות
- ◀ קביעת סדרי עדיפויות לפעולה
- ◀ פעולה יעילה במצבי לחץ

שיטת תרגילי מוח ניתנת ללימוד ויישום בזמן קצר ומהווה כלי אישי, זמין לשימוש בכל עת ללא צורך באמצעים ו/או תנאים מיוחדים.

אמנון רייס - נייד: 054-7355066

E-mail: amnon@braingym.co.il Site: www.braingym.co.il

הוא מיזם משותף של מכללת גורדון וסניף חיפה והמרחב של הסתדרות המורים. בית המנהל ישמש כמרכז חברתי-תרבותי למנהלי בתי"ס בחיפה והקריות. בית המנהל נחנך במפגש ראשון, שבו השתתפו כ-80 מנהלים וסגני מנהלים. יו"ר סניף הסתדרות המורים בחיפה, חני לידור, אמרה במפגש למנהלים; "אתם המובילים את מערכת החינוך, זכאים שיהיה

בית המנהל הוא מיזם משותף של מכללת גורדון וסניף חיפה של הסתדרות המורים, וישמש כמרכז חברתי-תרבותי למנהלי בתי"ס בחיפה והקריות.

לכם בית או מועדון, שבו תיפגשו לא בהקשר של פדגוגיה אלא למפגשים מסוג אחר". ראש מכללת גורדון, ד"ר צפורה אשרת, אמרה במפגש, כי המכללה היא מרכז להכשרת מנהלים ומנהיגות חינוכית, ולכן אך טבעי שתשמש כאכסניה לבית המנהל. המפגש כלל הרצאה של העיתונאית, אורלי וילנאי, בנושא "הכוח לשנות - פעילות חברתית באמצעות הטלוויזיה". ההרצאה לוותה בקטעים מסרטים ותוכניות טלוויזיה, העוסקים בעוולות חברתיות כמו הזנחת ניצולי השואה, שהפיקה וילנאי ביחד עם העיתונאי גיא מרוז. בהרצאתה גם התייחסה וילנאי לתחום החינוך. לדבריה, המאבק החברתי החשוב הבא, העומד בפני החברה הישראלית, הוא המאבק על החינוך.

■ **במסגרת ההכנה לצה"ל; התלמידים האזינו להרצאה על השהות בשבי** - במסגרת פרויקט ההכנה לשירות הצבאי, המתקיים בכפר הנוער ויצו ניר העמק שליד עפולה, האזינו בשבוע שעבר תלמידי שכבת י"א להרצאה של עמוס לויטוב. לויטוב, נווט לשעבר בחיל האוויר, הוחזק בשבי המצרי בשנות ה-70, במשך כשלוש שנים וחצי, לאחר שמטוסו הופל. ההרצאה כללה סקירה היסטורית על מלחמת ששת הימים, מלחמת ההתשה ומלחמת יום הכיפורים, שבה שילב לויטוב את סיפורו האישי. בהמשך סיפר לויטוב לתלמידים על הטיסה המבצעית שבה נפגע מטוסו ועל התקופה ששהה בשבי המצרי, שכללה עינויים ושהות של חצי שנה בבידוד. לויטוב גם ציין, כי לאחר שחרורו מהשבי חזר לשירות מבצעי בחיל האוויר. מביה"ס נמסר, כי התובנה המרכזית שהועברה לתלמידים בהרצאה הייתה, שבני אדם חזקים הרבה יותר ממה שהם סבורים, ויכולים לשאוב מעצמם כוחות נפשיים גם במצבים קשים. לויטוב תיאר לתלמידים את מקורות החוזקה שמצא בעצמו בעת שהותו בשבי; אמונה באלוהים, אהבה ליקריו, אופטימיות ותקווה והידיעה שהמדינה תעשה הכל כדי להשיב את בניה הביתה.

לדברי רכזת החינוך החברתי בויצו ניר העמק, אפרת סולומון, ההרצאה התמקדה בעיקר בנושאים "תפקוד במצבי לחץ" ו"צמיחה ממשברים". לאחר תום ההרצאה שוחח לויטוב עם תלמידים שהביעו עניין במסלול ההכשרה הצבאי לטיס, ומסר להם מידע עליו.

■ **נפתח בית חברתי-תרבותי למנהלי חיפה והאזור** - במכללת גורדון נחנך לאחרונה "בית המנהל חיפה". בית המנהל

גלריה ליטבק מעבר לכל החושים

זכוכית

23 אמני הזכוכית המובילים בעולם בתערוכה קבוצתית נדירה - המציגה את שיאי יצירתם בחלל התצוגה המשוכלל והחדשני ביותר בעולם.

רכישת כרטיסים הסתדרות המורים וארגון המורים

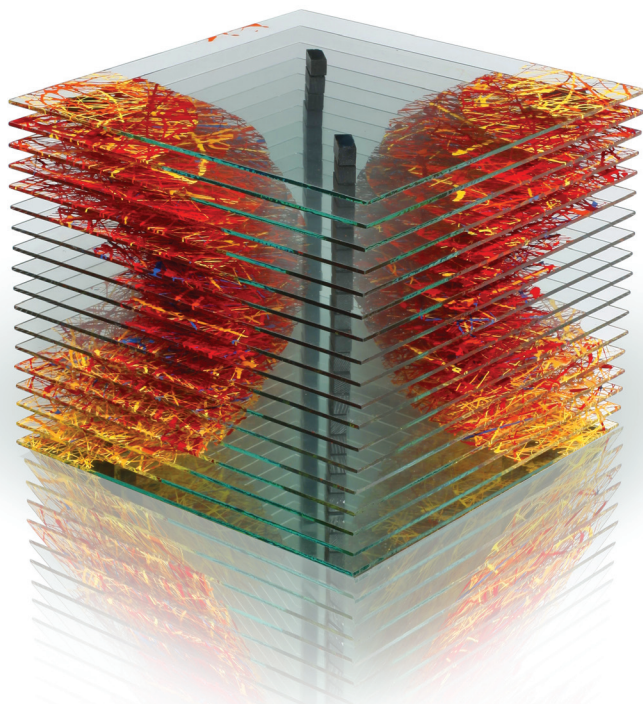
שעות פתיחה

ימים ב', ג' - 10:00-20:00
ימי ד' - 12:00-21:00
ימי ה' - 10:00-21:00
שישי - 09:00-15:00
שבת - 18:00-23:00

פרטי התקשרות לגלריה

מגדל המוזיאון
ברקוביץ 4, תל אביב 64238
טל: 03-6959496
www.litvakgallery.co.il

G A L L E R Y
א א ו ו ז ז

זכוכית - ז'רעה אליאז

■ **מציין** – בכפר הנוער עיינות שבמועצה האזורית גן רווה התקיים לאחרונה טקס הענקת תעודות בגרות לבוגרי כפר הנוער בתשס"ט. מהמינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי נמסר, כי שיעור הזכאות לבגרות בקרב בוגרי עיינות אשתקד היה גבוה בכ-20% מהממוצע הארצי. כפר הנוער עיינות מציין 80 שנה להיווסדו. לרגל מועד זה התלווה לטקס חלוקת תעודות הבגרות אירוע חגיגי, שבו השתתפו שלושה מדענים בכירים בוגרי עיינות; פרופ' אורי מרינוב, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה לשעבר וראש החוג לניהול משאבי טבע וסביבה באוניברסיטת חיפה, פרופ' איזי הוד, רופא וחוקר סרטן, ופרופסור שלום לוי, מומחה בכימיה פיזיקאלית ואנליטית. שלושת המדענים חילקו בטקס מלגות לשמונה מבוגרי כפר הנוער, הלומדים במוסדות אקדמיים. את המלגות, בסך 2,500 ש"ח כל אחת, תרמו בוגר כפר הנוער והספרנית לשעבר של עיינות שביקשו להישאר בעילום שם. בכפר הנוער, שהוקם בשנת 1930, לומדים כ-300 תלמידים בכיתות ט'-י"ב, מהם 200 חניכי הפנימייה.

מחוז צפון

■ **אבן הפינה** – במועצה המקומית כפר ורדים התקיים בשבוע שעבר טקס הנחת אבן הפינה לביה"ס העל אזורי הניסוי תפן.

מהמחוז נמסר, כי הקמת המבנה החדש של ביה"ס, שישתרע על שטח של כ-4,000 מ"ר, תימשך כשנה וחצי.

במשכנו החדש. ביה"ס, שהוקם בשנת 1991, יועתק לכפר ורדים מהמועצה התעשייתית תפן. בטקס השתתפו; מנהלת המחוז, אורנה שמחון, ראש מועצת כפר ורדים, סיון יחיאלי, ראש מועצת תפן, ירון קמחי, ונשיא חברת ישקר, סטף ורטהיימר. מהמחוז נמסר, כי הקמת המבנה החדש של ביה"ס, שישתרע על שטח של כ-4,000 מ"ר, תימשך כשנה וחצי. משה"ח הקצה כ-20 מיליון ש"ח להקמת

המבנה. בביה"ס הניסויי תפן לומדים כ-500 תלמידים בגילאי גן ועד י"ב. את ביה"ס מנהלת תמר אוגד. כזכור, לפני כשנה וחצי עמד ביה"ס להיסגר, לאחר שמועצת תפן טענה, כי המבנה התעשייתי שבו הוא ממוקם אינו בטיחותי. כמו כן נקלעה עמותת ההורים שניהלה את ביה"ס לחובות כספיים גדולים. ההחלטה על סגירת ביה"ס גררה צעדי מחאה נמרצים של התלמידים וההורים, ובהם פנייה לבית המשפט. בתום משא ומתן ארוך נחתם הסכם בין משה"ח, מועצת תפן, מועצת כפר ורדים והעמותה המפעילה את ביה"ס, שעל פיו יעבור ביה"ס לאחריותה של המועצה המקומית כפר ורדים, ויבנה לו מבנה חדש בתחומה. עוד סוכם, כי ביה"ס ימשיך לפעול במבנהו הנוכחי עד גמר הקמת המבנה.

מחוז חיפה

■ **נערכים לסייע** – מנהל המחוז, אהרן זבידה, ביקר בשבוע שעבר בביתיה"ס הטכנולוגיים אורט קריית ביאליק והטכני של חיל האוויר בחיפה. מהמחוז נמסר, כי שני בתייה"ס מכשירים תלמידים למקצועות האלקטרוניקה והחשמל, ומנסים להתמודד עם הביקוש ההולך וגדל בתעשייה ובצבא לאנשי מקצוע בתחומים אלו. לדברי מנהל המחוז; "נושא זה מעסיק את גם מטה משה"ח. שר החינוך עוסק באופן אישי בצורך להגדלת מסגרות החינוך הטכנולוגי, שהתמעטו בשנים האחרונות, ואנו נערכים לסייע לשני בתייה"ס.

באורט קריית ביאליק, שבו לומדים כ-2,400 תלמידים, נפגש זבידה עם ראש העיר, אלי דוקורסקי, ומנהל ביה"ס, רמי פורת. פורת הציג בפני מנהל המחוז את תוכנית העבודה השנתית של ביה"ס במקצועות החובה ובמקצועות הבחירה המדעיים והטכנולוגיים, כמו הנדסת אלקטרוניקה, הנדסת מחשבים, ביוטכנולוגיה וניהול עסקי. כמו כן הוצגו בפני מנהל המחוז תהליכי ההוראה המתקשבת המתקיימים בביה"ס. בין היתר נמסר לזבידה, כי 2.4 מיליון גולשים "ביקרו" עד היום ב-20 אתרי האינטרנט של ביה"ס. כך, למשל, סיפרה האחראית על ההוראה המתקשבת, אורית נטצקי, כי לאתר היועצות של ביה"ס מגיעות פניות רבות, חלקן אנונימיות. לדבריה,

באמצעות האתר היועצות מסייעות גם לתלמידים שנמנעים לבקש מהן עזרה בדרך הרגילה. בביה"ס הטכני, שבו לומדים 888 תלמידים, נפגש זבידה עם מפקד ביה"ס,

מנהל המחוז הבטיח לסייע בצירוף ביה"ס הטכני לתוכנית תעודת הבגרות החברתית, שהונהגה השנה ב-15 בתי"ס במחוז.

סא"ל שלומי בן נון, ומפקד הבסיס של ביה"ס, אל"מ דני פרנקל. סא"ל בן נון פירט את הצעדים שנוקט ביה"ס כדי לשפר את הישגי התלמידים כמו הוספת שעות לימוד במקצועות שונים. מפקד הטכני גם הביע את רצונו להנהיג בביה"ס תעודת בגרות חברתית, לצד תעודת הבגרות הרגילה, כבר בשנת הלימודים הבאה. מנהל המחוז הבטיח לסייע בצירוף ביה"ס הטכני לתוכנית תעודת הבגרות החברתית, שהונהגה השנה ב-15 בתי"ס במחוז. כמו כן הציע זבידה לסייע לביה"ס בהכשרת המורים, בתגבור לימודי במקצוע העברית ובעזרה לתלמידים, שנכשלו במקצוע אחד בבגרות, להשלים את הזכאות לתעודת בגרות. בסיכום הסיור הוחלט על הידוק הקשר בין ביה"ס הטכני והמחוז. בסיור השתתפו גם המפקחת על הייעוץ במחוז, אורית שני, מפקחת החינוך העל יסודי, שרה דר, ומפקח אורט קריית ביאליק רמי בן גרא.

מחוז דרום

■ **"קשה להאמין"** – שר המדע, חבר הכנסת דניאל הרשקוביץ, ביקר לאחרונה בבי"ס אמי"ת באשקלון. ביה"ס נפגע במבצע עופרת יצוקה מפגיעה ישירה של טיל גראד. מרשת אמי"ת נמסר, כי במהלך הסיור בירך שר המדע את מנהל ביה"ס, יצחק אברג'ל, על השיקום המהיר של הבניין. לדבריו; "קשה להאמין כי לפני שנה היה המקום שרוי בהרס כה רב". שר המדע הוסיף; "העבודה החינוכית שנעשית כאן על ידי הצוות המסור היא התשובה לטיל המוות ששיגרו אויבינו".